

Závěrečné shrnutí seminář 1, Klinika zdrav. práva

1. Vztahuje se povinná mlčenlivost ve stejném rozsahu jako na lékaře, také na zdravotní sestry?

Podle ustanovení §51 odst. 5 písm. a) se povinná mlčenlivost podle odstavce 1 vztahuje i na zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky, a to v souvislosti s výkonem jejich povolání. Z toho vyplývá, že povinná mlčenlivost se vztahuje i na zdravotní sestru, neboť je zdravotnický pracovník. Stejně jako lékař musí zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb.

2. Vztahuje se povinná mlčenlivost ve stejném rozsahu jako na lékaře také na jiné zaměstnance zdravotnického zařízení, např. na účetní, správce informačního systému, nebo tiskového mluvčího?

Jak již bylo uvedeno v příkladě 1, podle ustanovení § 51 odst. 5 se povinná mlčenlivost vztahuje i další pracovníky, nejen na lékaře. V případě zaměstnance zdravotnického zařízení, např. na účetní, správce informačního systému, nebo tiskového mluvčího, že tyto zaměstnanci v souvislosti s výkonem svého zaměstnání zjistí informace o zdravotním stavu pacienta nebo informace s tím související, musejí též podle ustanovení § 51 odst. 5 písm. g) zachovat povinnou mlčenlivost.

3. Lékař psychiatrické léčebny telefonicky sdělil osobě, která se představila jako matka pacienta, že její syn je v léčebně hospitalizován. Lékař přitom neměl možnost ověřit, zda se skutečně jednalo o příbuznou pacienta. Spadá údaj o hospitalizaci na psychiatrii pod povinnou mlčenlivost?

Poskytování informací telefonicky není v zákoně přímo upravena. Podle ustanovení § 31 odst. 5, jedná-li se o pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům, má právo na informace o zdravotním stavu a právo klást otázky náleží zákonnému zástupci pacienta i pacientovi. Pro zachování povinné mlčenlivosti by měl lékař s nejvyšší mírou pravděpodobnosti jistý, že informace podává matce, např. by mělo být k podávání informací sděleno heslo apod.

4. Tisková mluvčí televize Prima informovala novináře, že herec a moderátor Jan Kraus utrpěl při dopravní nehodě vážné poranění míchy, že je v bezvědomí na jednotce intenzivní péče, a že v nejbližší době není možno očekávat vysílání oblíbeného pořadu „Uvolněte se, prosím“. Dopustila se tisková mluvčí porušení povinné mlčenlivosti?

V případě tiskové mluvčí televize se na ni nevztahuje ustanovení § 51 odst. 5 písm. g) o zachování povinné mlčenlivosti.

5. Pacient lékaři při ošetření sdělil, že mu v souvislosti s nalezeným alkoholem v krvi odebrali řidičský průkaz. Je taková informace krytá tzv. povinnou mlčenlivostí?

Dle ustanovení § 51 odst. 1 poskytovatel povinen zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. V případě lékaře, kterému pacient sdělil, že mu v souvislosti s nalezeným alkoholem v krvi odebrali řidičský průkaz je tato informace informací, o které se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb a povinná mlčenlivost se na ni vztahuje.

6. Medici nahlíželi při výkonu své praxe ve Fakultní nemocnici v Olomouci do zdravotnické dokumentace pacientů, aniž by s tím pacienti dali souhlas. Je tento postup v souladu s právními předpisy?

Podle § 65 odst. 3 platí, že osoby získávající způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka a zdrav a zdravotničtí pracovníci uvedení v § 46 odst. 2 mohou do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi nahlížet v rozsahu nezbytně nutném pro zajištění výuky. Výjimkou je, že pokud pacient nahlížení do své dokumentace prokazatelně zakázal. V daném případě platí, že pokud pacient přímo neuvedl, že medici nemohou nahlížet do dokumentace, je jednání mediků v souladu se zákonem.

7. Dospělý pacient je v bezvědomí, ale jeho rodiče požadují nahlédnout do jeho zdravotnické dokumentace. Může jim lékař nahlédnutí umožnit?

V případě pacienta, který nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby podle odstavce 1, mají dle ustanovení § 33 odst. 3 právo na informace o jeho aktuálním zdravotním stavu a na pořízení výpisů a kopií zdravotnické dokumentace vedené pacientovi osoby blízké. V tomto případě by lékař měl umožnit rodičům nahlédnout do zdravotnické dokumentace, případně jim poskytnout informace jinak.

8. Manželka pacienta, který je v bezvědomí, lékařům sdělila, že si nepřeje, aby informace o zdravotním stavu jejího manžela, byly poskytovány dalším příbuzným. Má lékař povinnost brát tento požadavek v úvahu?

Obdobně jako v předchozím případě, dle § 33 odst. 3 zákona o zdravotních službách, jedná-li se o pacienta, který nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby, kterým mohou být podávány informace, mají právo na informace o jeho aktuálním zdravotním stavu a na pořízení výpisů a kopií

zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi osoby blízké. Přání manželky není v tomto případě relevantní, neboť právo na podávání informací mají všechny osoby blízké i v případě, že si to manželka nepřeje.

9. Lékař má podezření, že dítě, které ošetřuje, je týráno. Může tento údaj sdělit policii?

Podle ustanovení § 51 odst. 2 písm. d), zákona o zdravotních službách, je lékař v takovém případě zproštěn povinné mlčenlivosti, neboť se sdělování údajů nebo jiných skutečností pro potřeby trestního řízení způsobem stanoveným právními předpisy upravujícím trestní řízení nepovažuje za porušení povinné mlčenlivosti.

Podle ustanovení TZ §367T, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin týrání svěřené osoby a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na 3 léta. Na dané ustanovení navazuje § 368 TZ, z něhož přímo vyplývá, že je povinností lékaře policii sdělit údaj o podezření, že dítě, které ošetřuje, je týráno.

10. Pacient se domnívá, že musí požádat o kopii zdravotnické dokumentace písemně a musí pro to uvést důvody. Má pravdu?

V ustanovení 65 a násl., zákona o zdravotních službách je popsáno nahlížení do zdravotnické dokumentace, stejně tak i pořizování jejích výpisů nebo kopií. V zákoně není uvedeno, že by tato žádost musela být písemná.